

Papežova katecheze o mírnosti

Dokázat se opravit, když je to nutné, těšit se doopravdy z darů, které dostáváme, nebo se zachovat správně v každém okamžiku, to jsou některé ze ctností, které charakterizují mírného člověka, vysvětlil ve středu papež František.

17.04.2024

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

Dnes budu mluvit o čtvrté a poslední z kardinálních ctností: mírnosti. Tato

ctnost má s ostatními třemi společnou historii, která sahá daleko do minulosti a nepatří jen křesťanům. Pro Řeky bylo praktikování ctností zaměřeno na dosažení štěstí. Filozof Aristoteles napsal svůj nejdůležitější traktát o etice a adresoval jej svému synovi Nikomachovi, aby ho poučil o umění žít. Čím to je, že všichni usilujeme o štěstí, a přesto ho tak málo lidí dosahuje? To je otázka. Aby na ni Aristoteles odpověděl, zabývá se tématem ctností, mezi nimiž má přední místo enkráteia, tj. mírnost či střídmost. Tento řecký termín doslova znamená „moc nad sebou samým“. Mírnost je moc nad sebou samým. Tato ctnost je tedy schopností sebeovládání, uměním nenechat se ovládnout vzpurnými vášněmi, udělat pořádek v tom, co Manzoni nazývá „změť lidského srdce“.

Katechismus katolické církve nám říká, že „mírnost je mravní ctnost, která zmírňuje přitažlivost rozkoší a dává člověku schopnost vyrovnaně užívat stvořená dobra“.

„Zabezpečuje“, pokračuje katechismus, „vládu vůle nad pudy a udržuje touhy v mezích počestnosti. Mírná osoba zaměřuje své smyslové tužby k dobru, uchovává si zdravou rozvážnost, nejedná podle svého pudu a nenásleduje ... vášně svého srdce“ (č. 1809).

Mírnost je ctnost správné míry. V každé situaci jedná moudře, protože lidé, kteří jednají vždy poháněni impulsem nebo bujností, jsou nakonec nespolehliví. Lidé bez mírnosti jsou vždy nespolehliví. Ve světě, kde se tolik lidí chlubí tím, že říkají, co si myslí, mírný člověk si spíše myslí to, co říká. Rozumíte tomu rozdílu? Neříkat jen to, co mě napadne. Ne, spíše myslet na to, co mám říct. Nedává prázdné sliby, ale

přijímá závazky v takové míře, aby je mohl splnit.

I s požitky jedná střídmy člověk s rozvahou. Volný průběh pudů a naprostá volnost udělená požitkům se nakonec obrátí proti nám samým a uvrhne nás do stavu nudy. Kolik lidí, kteří chtěli nenasytně vyzkoušet všechno, zjistilo, že jim všechno přestalo chutnat! Lepší je tedy hledat správnou míru: například dobré víno je lepší vychutnávat po malých doušcích než ho pozřít všechno najednou. Všichni to známe.

Mírný člověk umí dobře vážit a odhadovat slova. Přemýšlí o tom, co říká. Nedovolí, aby chvilka hněvu zničila vztahy a přátelství, které se pak dají jen obtížně obnovit.

Zejména v rodinném životě, kde jsou nižší zábrany, všichni riskujeme, že neudržíme napětí, podráždění, hněv na uzdě. Je čas mluvit a čas mlčet, ale obojí vyžaduje správnou míru. A to

platí pro mnoho věcí, jak pro bytí s druhými, tak pro bytí o samotě.

Pokud se mírný člověk umí ovládat, neznamená to, že ho vždy uvidíme s klidnou, usměvavou tváří. Někdy je skutečně nutné se rozčílit, ale vždy správným způsobem. Jedná se o toto: správná míra, správný způsob. Slovo výtky je někdy zdravější než kyselé, zaryté mlčení. Mírný člověk ví, že není nic nepříjemnějšího než opravovat druhého, ale také ví, že je to nutné: jinak by člověk dával volný průchod zlu. V určitých případech dokáže mírný člověk udržet extrémny pohromadě: potvrzuje absolutní zásady, hlásí se k nezpochybnitelným hodnotám, ale zároveň umí lidi pochopit a projevuje pro ně empatii.

Darem mírného člověka je tedy rovnováha, vlastnost stejně cenná jako vzácná. Všechno v našem světě vlastně tlačí na pilu. Naopak mírnost jde dobře dohromady s evangelijními

postoji, jako je malost, rozvážnost, skrytost, tichost. Kdo je mírný, váží si úcty druhých, ale nečiní z ní jediné kritérium každého jednání a každého slova. Je citlivý, umí plakat a nestydí se za to, ale nepláče nad sebou.

Poražený znovu povstává, vítězně se dokáže vrátit ke svému dřívějšímu skrytému životu. Nehledá potlesk, ale ví, že potřebuje druhé.

Bratři a sestry, není pravda, že mírnost činí člověka nudným a neradostným. Naopak, způsobuje, že člověk lépe vychutnává dobra života: společné setkávání u stolu, laskavost některých přátelství, důvěru moudrých lidí, údiv nad krásou stvoření. Štěstí s umírněností je radost, která vzkvétá v srdci těch, kdo poznávají a oceňují to, co je v životě nejdůležitější. Prosme Hospodina, aby nám dal tento dar: dar zralosti, zralosti věku, citové zralosti, sociální zralosti. Dar mírnosti.

RadioVaticana.cz / Rome
Reports

Libreria Editrice Vaticana /
Rome Reports

.....

pdf | dokument generován automaticky
z [https://opusdei.org/cs-cz/article/
papezova-katecheze-o-mirnosti/](https://opusdei.org/cs-cz/article/papezova-katecheze-o-mirnosti/)
(24.03.2026)